

Kunst en cultuur voor, door en met iedereen

Cultuurplan 2021-2025

The background of the page is a photograph of a school building with a brick facade and many windows. Large green trees are in the foreground, and a row of bicycles is parked on the right side. The title 'Voorwoord' is written in a red serif font on a white rectangular background in the upper right corner.

Voorwoord

“Wauw, wat geweldig! Een nieuw cultuurplan ontwikkelen voor het Gerrit van der Veen College!” Zo dachten wij, Ketaki Snijders en Anca Muresan, toen wij in oktober 2020 werden aangesteld als de nieuwe cultuurcoördinatoren. We kregen carte blanche en alle steun van de schoolleiding. De boodschap was ambitieus te werk gaan, open te staan voor samenwerking met alles en iedereen. Dit plan wordt breed gedragen door de hele school en iedereen draagt zijn steentje bij.

Uit een kunst- en cultuurenquête (2020), ingevuld door collega's en leerlingen, bleek dat het cultuurprofiel breed gedragen wordt maar dat het zichtbaarder mag zijn binnen én buiten school. Veel docenten willen meer kunst & cultuur in de lessen verwerken en tijdens cultuurdagen vakoverstijgend werken. Leerlingen geven aan meer uitbreiding van de kunstvakken te willen en examen te willen doen in twee kunstvakken. Veel leerlingen willen graag meewerken in projecten en zij willen meedenken in een 'kunst- en cultuurcommissie'. In een andere enquête hebben collega's aangegeven welke succesvolle onderdelen uit het oude cultuurplan zij graag willen behouden.

Deze uitkomst vormde samen met onderdelen van het schoolplan de basis van het nieuwe cultuurplan. Dit hebben we uitgebreid met thema's van het nieuwe landelijke kerncurriculum en met onze eigen visie op kunst- en cultuuronderwijs. Daarbij hebben wij verbredende en verdiepende 'bouwstenen' voor elk niveau ontworpen. Het resultaat is een ambitieus meerjarenplan dat voor iedereen is geschreven en waar iedereen aan meedoet. Kunst & cultuur voor, door en met iedereen!

Wij realiseren ons dat met de komst van dit nieuwe cultuurplan het échte werk begint. In ons 'Actieplan per schooljaar' is te lezen wanneer wij wat willen realiseren en door wie. Wij coördineren en monitoren het proces opdat alles succesvol verloopt. Het plan zal elk jaar worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld. Wij staan open voor nieuwe ideeën en nodigen iedereen uit deze met ons te delen.

Wij zijn beiden geschoold in meerdere kunstdisciplines: Ketaki Snijders is docent muziek, dans en CKV en Anca Muresan is docent tekenen en kunstgeschiedenis en heeft 5 O'Clock en HBO Moderne Dans gedaan. Vanuit onze achtergrond weten wij hoe belangrijk kunst & cultuur is, wat het voor je kan betekenen en wat het met je kan doen. Het was dan ook voor ons een groot plezier en een ervaring dit cultuurplan te bedenken en te schrijven en wij presenteren het met trots.

Wij willen iedereen die met dit cultuurplan heeft meegedacht en ons heeft geholpen heel hartelijk danken en wij wensen iedereen plezierige, leerzame, verrijkende, inspirerende en mooie kunst- en cultuurjaren op het Gerrit van der Veen College toe!

Hartelijke groet,

Ketaki Snijders en Anca Muresan
Cultuurcoördinatoren

E: cultuurcoordinator@gerritvdveen.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Wie zijn wij, wat vinden wij en wat willen wij?	5
Onze identiteit, missie en visie	5
Kernwaarden cultuurplan	5
Cultuurprofielschool	6
DAnsMUziek (DAMU) school	6
Creatief College Amsterdam	7
Strategie - Hoe geven we inhoud aan onze missie en visie?	7
Kansengelijkheid	7
Doorlopende leerlijn kunst- en cultuureducatie	9
Eigenaarschap	9
Talentontwikkeling	9
Zichtbaarheid	9
Vakoverstijgend en interdisciplinair werken	10
Burgerschap/maatschappelijk vorming	11
Nieuwe media en digitale technologie	11
Internationalisering	11
Kunst en cultuur maken, meemaken en betekenis geven	12
Cultureel verrijken door verbreding en verdieping	12
Bouwstenen - Wat gaan we doen?	14
Cultuuronderwijs schoolbreed; van de brugklas tot en met de examenklas	14
Aanbod cultuuronderwijs in de onderbouw	15
Aanbod cultuuronderwijs in de bovenbouw	16
Aanbod naschoolse cultuureducatie	17
Organisatie	19
Organisatiecultuur	19
Interne samenwerking	19
Externe samenwerking	20
Voorzieningen	20
Financiën en actieplannen	20
Evaluatie	20
Contact	21
Bijlage 1. Manifest VCPS	22
Bijlage 2. Lessentabel 2021-2022	23
Bijlage 3. Culturele samenwerkingspartners	24
Bijlage 4. Culturele festivals	24
Bijlage 5. Actieplannen voor het schooljaar 2020 – 2021	25
Bijlage 6. Actieplannen voor het schooljaar 2021 – 2022	26

Inleiding

Kunst & cultuur drijft ons. Kunst & cultuur zet alles in beweging, is onmisbaar en verrijkt. Kunst & cultuur inspireert, prikkelt, verbindt, schuurt, troost en ontroert. 'Cultuur' is in alle facetten van de samenleving terug te vinden en valt op verschillende manieren te definiëren. Binnen het onderwijs richten wij ons vooral op cultuur als zelfreflectie op ons denken en handelen. Onder dit begrip vallen dan niet alleen de kunstvakken en literatuur, maar bijvoorbeeld ook vakken als geschiedenis, filosofie en cultureel erfgoed¹. Onder 'Kunst' verstaan we alle beeldende kunsten inclusief de nieuwste digitale vormen, dans, taal, muziek, design, theater, beeldende kunst, film, poëzie, fotografie, erfgoed, literatuur, architectuur en mode. Kunst & cultuur biedt bij ons op school, naast 21ste-eeuwse vaardigheden als creatieve vaardigheden en probleemoplossend denken, verschillende (maatschappelijke) perspectieven en inzichten die de verbeelding en reflectie prikkelen. Kunst & cultuur vergroot het historisch en maatschappelijk besef, het is een middel om je uit te drukken, het daagt je uit, het laat je dromen en fantaseren, het verwondert je en het geeft je energie. Wij vinden dat creativiteit en cognitie hand in hand gaan en elkaar versterken.

Het Gerrit van der Veen College staat bekend als een school die veel doet aan kunst & cultuur. We zijn een Cultuurprofielschool en een DAMU-school. Met de nieuwe ontwikkelingen van het landelijk kerncurriculum geven wij met dit nieuwe cultuurplan een boost aan ons imago. Wij willen dé kunst- & cultuurschool van Amsterdam en omstreken zijn. We bieden veel, maar we willen meer, anders, op elk niveau en voor, door en mét iedereen. Met een groot kunst- & culturaanbod denken wij dat iedereen in een veilige omgeving zichzelf kan ontdekken, zichzelf durft te worden, zichzelf kan worden, zichzelf kan zijn en gezien wordt.

Het is een ambitieus en veelzijdig plan met veel verbreding en verdieping. Wij bieden kunst & cultuur aan binnen verschillende vakgebieden in onze reguliere lessentabel² en interdisciplinaire lessen tijdens de cultuurdagen. Wij ontwikkelen nieuwe talentprogramma's voor leerlingen die meer willen en werken hiervoor samen met kunstacademies en culturele

instellingen. We onderzoeken de mogelijkheid om leerlingen in twee kunstvakken examen te laten doen, we willen het examenvak dans invoeren, we stimuleren profielwerkstukken met een kunstzinnig of cultureel thema en we willen de leerlingen op (buitenlandse) kunstreizen laten gaan. Naast de reguliere lessen willen wij leerlingen én personeel kunstzinnige en culturele activiteiten aanbieden. We vinden het belangrijk dat iedereen zichzelf laat zien en laat horen. Dit kan bijvoorbeeld in de kunst- en cultuurcommissie, de Stem van Gerrit, het Open Podium, het Plusdocument, het Gerritfestival en de Schoolkrant.

Veel hiervan staat nog in de kinderschoenen, zal moeten groeien en een plek moeten krijgen. Het zal stap voor stap gaan en we gaan er met z'n allen een succes van maken. Iedereen die met het Gerrit van der Veen te maken heeft, leerling, docent, ondersteunend personeel, samenwerkingspartners, ouder of schoolleiding gaat hiervoor. Kunst & cultuur drijft ons. Toi toi toi! Break a leg!

¹ <https://kernvakckv.nl/cultuureducatie/wat-is-cultuur--cultuur-in.pdf>

² Zie bijlage 2 pagina 23

Wie zijn wij, wat vinden wij en wat willen wij?

Onze identiteit, missie en visie

Het Gerrit van der Veen College is een fijne, relatief kleine school voor havo en vwo in Amsterdam. We zijn een interconfessionele school. Dat betekent dat iedereen vanuit elke (geloofs-)overtuiging van harte welkom is. Op het Gerrit van der Veen College mag en kun je je zelf zijn. We zijn een erkende cultuurprofielschool en geloven dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van (jonge) mensen en een belangrijke voorwaarde voor succesvol leren zijn. Bij ons gaan creativiteit en cognitie hand in hand.

Het Gerrit van der Veen College heeft vier kernwaarden: Ambitie, Creativiteit, Kwaliteit en Ontwikkeling. Deze kernwaarden kenmerken de school en geven invulling aan onze visie. Onderwijspedagoog Gert Biesta benoemt drie opdrachten die het onderwijs heeft: kwalificatie, persoonsvorming en socialisatie.³ Wij denken dat kunst & cultuur het middel is om deze opdrachten te volbrengen.

De school wil een belangrijke bijdrage leveren aan de maatschappelijke, levensbeschouwelijke, culturele en kunstzinnige vorming van de leerling en hen opleiden tot zelfbewuste, creatieve en verantwoordelijke individuen. Dit ter bevordering van een humaan en open cultureel klimaat op school en ter voorbereiding op een zinvol functioneren in de maatschappij.

Het kunstonderwijs op het Gerrit van der Veen College is uitdagend en stimuleert de leerlingen om op een creatieve manier, met nieuwsgierigheid en plezier de wereld te verkennen waarin wij leven. Binnen een veilige omgeving is er ruimte om te verdwalen, te onderzoeken en het experiment aan te gaan. Er is ruimte om het talent dat in iedereen huist te zoeken, te benutten, te stimuleren en te ontwikkelen zodat iedere leerling op eigen creatieve wijze zijn horizon verbreedt en een verbinding kan maken met zichzelf en de wereld.

Het kunst- en cultuuronderwijs op het Gerrit van der Veen College:

- wakker het vuur, de liefde voor de kunsten aan;
- laat iedere leerling kennismaken met verschillende kunst disciplines, zowel binnen als buiten school, en wil zodoende de culturele horizon van iedere leerling verbreden en verrijken;
- ontdekt, stimuleert en benut het talent en de kunstzinnige mogelijkheden in iedere leerling en omarmt het plezier dat daarbij ontstaat;
- stelt eisen;
- biedt verdieping;
- schuwt het onbekende niet;
- stimuleert zelfreflectie, zelfbewustzijn en hecht grote waarde aan de ontwikkeling van deze twee;
- leert de leerling kijken naar kunstuitingen van medeleerlingen om zo respect voor elkaars werk en voor elkaar te creëren, wat bijdraagt aan een vriendelijk en open schoolklimaat;
- leert de leerlingen wat de waarde van kunst en cultuur kan zijn, zodat zij die met zich meedragen en op eigen wijze kunnen uitdragen binnen de maatschappij;
- is onderwijs onder één noemer waar gewerkt wordt vanuit een gezamenlijke visie;
- zorgt voor een goede doorstroming van het PO naar het VO en stimuleert de doorstroom naar de kunstvakopleidingen

Kernwaarden cultuurplan

Het Gerrit van der Veen College heeft vier kernwaarden: **Ambitie**, **Creativiteit**, **Kwaliteit** en **Ontwikkeling**. In dit cultuurplan gaan we uit van deze kernwaarden en wij voegen daar drie kernwaarden aan toe: **Plezier**, **Verbeeldingskracht** en **Verbinding**.

Ambitie: Als het gaat om ambitie nemen we in dit cultuurplan het volgende over uit het schoolplan⁴: “We willen leerlingen en onszelf uitdagen tot leren en ontwikkelen, de niet

³ https://www.boomhogeronderwijs.nl/media/6/9789059318137_inkijkexemplaar.pdf, Biesta, G, Goed onderwijs en de cultuur van het meten, Boom Lemma uitgevers Den Haag, 2012, pp. 30,31

⁴ <https://gerritvdeen.nl/wp-content/uploads/GvdV-Schoolplan-2018-2022.pdf>

gebaande paden te ontdekken, buiten de comfortabele zone te gaan. Op zoek naar uitdaging in het leerproces. We willen eruit halen wat erin zit en de lat hoog leggen. We willen ambitie in onze lessen, onze resultaten, onze profilering, in ons personeelsbeleid, in alles wat we doen. We willen iets bereiken en nemen geen genoegen met minder. We willen actieve leerlingen. Actief aan de slag in en buiten de les, betrokken en betrouwbaar. We willen dat ook voor en bij onze medewerkers. We willen ontwikkelen en we staan open voor nieuwe ideeën en initiatieven en durven te experimenteren.”

Creativiteit is het cognitieve vermogen om iets nieuws of iets origineels te bedenken en steeds nieuwe kansen te zien. Deze vaardigheid komt zeer van pas bij bijvoorbeeld het bedenken en maken van een kunstwerk maar ook bij het oplossen van een maatschappelijk of economisch probleem. Om creativiteit te stimuleren, is een uitdagende, speelse, positieve, onbevengende en open-minded omgeving en houding nodig.

Wij streven in alles naar **Ontwikkeling** en **Kwaliteit**. Wij willen het best, het hoogst haalbare. Wij stellen eisen, evalueren en reflecteren. Het experiment en speels leren stimuleren we, dus fouten maken mag, daar leren we van om steeds een stapje verder te komen. Als de leerling wil, helpt de school hem om zijn hoogste culturele en kunstzinnige niveau te bereiken.

Plezier geeft je kracht en positieve energie. Met plezier kun je veel bereiken. Je bent oprecht betrokken en gemotiveerd, je neemt initiatief en je kunt makkelijker iets (af)maken. Door de leerlingen diverse kunstzinnige en culturele projecten, excursies en disciplines aan te reiken, hopen wij dat zij ontdekken waar ze plezier uit halen waarin zij zich verder mee kunnen en willen ontwikkelen.

Verbeeldingskracht (of fantasie) is het vermogen iets te bedenken dat (nog) niet bestaat. Zien, horen, voelen of ruiken kunnen beelden, geluiden, bewegingen, verhalen maar ook abstracte begrippen oproepen. Dit spontaan gevormde (originele) idee is nodig om iets zichtbaar te maken, zoals een muziekstuk, een dans, een schilderij, een boek of een

theaterstuk. Verbeeldingskracht is een belangrijke katalysator voor out-of-the-box en divergent denken. Het bedenken en maken van nieuwe ideeën, beelden, oplossingen en alternatieven, kunnen alleen ontstaan in een veilige, vrije, open-minded omgeving.

Verbinding: Er zijn grote verschillen in denken en doen. Dat is mooi en dit willen we behouden en stimuleren. Maar wat een individu krachtiger en vrijer maakt en vertrouwen en veiligheid geeft, is de verbintenis met anderen. Leerlingen, docenten en onderwijsinstellingen leren van elkaar en ontwikkelen tegelijkertijd zichzelf. Interactie en coöperatie zijn belangrijk. Leerlingen kunnen elkaar namelijk ondersteunen, aanvullen en plezier met elkaar hebben. In dit cultuurplan hebben wij daarom naast individueel gerichte projecten ook samenwerkingsprojecten voor leerlingen én docenten. We streven naar een structurele samenwerking met andere onderwijsinstellingen, culturele instellingen, de buurt, de stad, het land en de wereld.

Cultuurprofielschool

Het Gerrit van der Veen College is een door de Vereniging CultuurProfielScholen (VCPS) erkende cultuurprofielschool. Dit predicaat houdt in dat kunst- en cultuureducatie sterk en van goede kwaliteit in ons onderwijs is verankerd, zodat onze leerlingen hun culturele identiteit ontwikkelen. De overtuigingen en uitgangspunten van het VCPS zijn te lezen in hun manifest, zie bijlage 1. De Vereniging CultuurProfielScholen denkt met ons mee en houdt ons scherp om de kwaliteit hoog te houden. Wij zijn zeer trots op deze erkenning en het is een bevestiging van onze visie op onderwijs, leren en opgroeien.

DansMUziek (DAMU) school

Het Gerrit van der Veen College heeft een samenwerkingsverband met vier kunstvooropleidingen: Nationale Ballet Academie (NBA van de AHK), 5 O'clock (AHK), Lucia Marthas Institute for Performing Arts (LMIPA) en het Conservatorium van Amsterdam (CvA). Opleidingen aan deze kunstvakscholen zijn intensief. Het Gerrit van der Veen College biedt de

leerling die één van deze opleidingen volgt daarom een aangepast curriculum aan. Dit wordt mogelijk gemaakt door de Stichting DAMU, opgericht in 2006 door onder andere het Gerrit van der Veen College.

Creatief College Amsterdam

Onder de werknaam Creatief College Amsterdam onderzoekt het Gerrit van der Veen College een intensievere samenwerking met het Sweelinck College en het Zuiderlicht College, met als doel een vmbo-/havo-/vwo-school te creëren voor het creatieve talent in de metropoolregio Amsterdam en voor toptalenten op het gebied van kunst en cultuur. Het wordt een brede school waar elk talent telt en waar deze talenten tot ontwikkeling kunnen komen. Dit ambitieuze Cultuurplan sluit goed aan bij de ideeën en het concept van het Creatief College Amsterdam.

Strategie - Hoe geven we inhoud aan onze missie en visie ?

De gekozen koers tot verwezenlijking van onze identiteit, missie en visie en de leidraad voor onze bouwstenen voor de komende jaren, staat in dit hoofdstuk beschreven. Wij gaan uit van het nieuwe landelijke kerncurriculum dat inspeelt op een sterk veranderde wereld. Voor kunst & cultuur betekent dit dat er meer aandacht moet komen voor nieuwe media en digitale technologie, burgerschap, vakoverstijgend/interdisciplinair werken en internationalisering. Ook moet er meer aansluiting komen tussen de leerjaren en het PO, VO en HBO/WO.

Leerlingen moeten gelijke kansen krijgen zodat zij zich zo goed mogelijk, ieder op zijn eigen niveau, artistiek-creatief kunnen ontwikkelen. Door in balans en samenhang verbredende en verdiepende praktijk- en theorielessen te geven, culturele bezoeken aan te bieden en er betekenis aan te geven, leren leerlingen hun verbeeldingskracht te gebruiken en vorm te geven. Zij leren andere uitingen van kunst & cultuur vanuit verschillende perspectieven te beschouwen en zij leren de verschillende functies ervan te herkennen.

Kansengelijkheid

Iedereen is welkom op onze school en elke leerling heeft recht op goed cultuuronderwijs om zich te ontwikkelen. Het Gerrit van der Veen College biedt alle leerlingen een rijke cultuureducatie aan. Het is onze ambitie om kinderen die van huis uit minder van kunst en cultuur hebben meegekregen een gelijkwaardige kans te bieden. Kunst & cultuur biedt naast creatieve vaardigheden en probleemoplossend denken verschillende maatschappelijke inzichten, waardoor leerlingen andere ideeën en meningen leren kennen die hen prikkelen tot reflecteren op zichzelf en de wereld om hen heen. Wij bieden veel verschillende culturele bezoeken, hebben kunsttalentklassen en een naschools programma en wij bieden in onze lessentabel⁵ veel kunst- en cultuurlessen aan.

⁵ Zie bijlage 2 pagina 23

Doorlopende leerlijn kunst- en cultuureducatie

Onder een doorlopende leerlijn kunst- en cultuureducatie verstaan wij een educatief, structureel en aansluitend programma van diverse, verbredende en verdiepende culturele activiteiten en lessen, die een leerling van klas 1 tot en met zijn examenjaar volgt. Het doel hiervan is om onze missie en visie en natuurlijk de kerndoelen van curriculum.nu⁶ zo goed en duidelijk mogelijk vorm te geven. Hiervoor is nodig dat per leerjaar de culturele leerdoelen duidelijk zijn; schoolbreed maar ook per vak. Daarbij moeten er voldoende tijd en middelen beschikbaar zijn en moet het aanbod van goede kwaliteit zijn.

Voor een goede, culturele 'doorstroom' is het ons streven om de doorlopende leerlijn cultuureducatie te laten starten bij het primair onderwijs, in het bijzonder met de cultuurprofielbasisscholen de Notenkraaker, Oscar Carré en OBS Wereldwijs. Om een goede 'opstrooming' te bevorderen vanuit het VMBO is een doorlopende leerlijn vanuit andere ZAAM-scholen zeer wenselijk. Een structurele, culturele samenwerking tussen PO, VO, HBO en WO zou de culturele ontwikkeling van de leerling zeer bevorderen en compleet maken.

Eigenaarschap

De school begeleidt de leerling naar een zelfstandig, zelfbewust, creatief, sociaal en verantwoordelijk individu voor een zinvol functioneren in de maatschappij. Zelfsturend leren hoort daarbij. Leerlingen leren het meest en presteren het best als zij vanuit intrinsieke motivatie werken, de docent hen autonomie, een veilige omgeving en een goede begeleiding biedt en hen laat reflecteren op hun werk. Docenten die leerlingen uitdagen, een nieuwsgierige houding, onderzoek en experiment stimuleren en de leerlingen meer verantwoordelijkheid geven, maken de leerlingen eigenaar van hun eigen leerproces. Eigenaarschap wordt in dit cultuurplan gestimuleerd door leerlingen zelfstandig verschillende projecten te laten organiseren (bijv. in de Gerrituren), hen mee te laten denken (bijv. in de kunst- en cultuurcommissie, in de leerlingenraad en bij de Stem van Gerrit) en hen

activiteiten aan te bieden. De secties en docenten ontwikkelen en organiseren zelf nieuwe, vakoverstijgende/interdisciplinaire, workshops tijdens de studie- en cultuurdagen.

Talentontwikkeling

De school biedt verschillende kunstdisciplines in diverse vormen aan. Leerlingen kunnen op deze manier ontdekken waar zij aanleg voor hebben, plezier aan beleven en mee verder zouden willen. Ter verdieping kunnen de leerlingen in de onderbouw voor de Kunst+ klas kiezen en in de bovenbouw kiezen voor een kunstexamenvak. Ook kunnen zij een (nog door school te organiseren) naschoolse kunsttalentklas 'Visual Arts' of 'Performing Arts' volgen. Ons aanbod voor kunstzinnige en culturele talentontwikkeling waarin verbreding en verdieping centraal staat, is in het hoofdstuk 'Bouwstenen' te lezen.

Zichtbaarheid

De culturele en kunstzinnige sfeer willen wij zowel binnen als buiten de school zichtbaar maken. Kunst & cultuur om je heen emotioneert, stimuleert en geeft stof tot nadenken en reflectie.

Gerrit Galerie: De leerlingen, de docenten en de cultuurcoördinatoren zorgen zowel in en om de school als digitaal voor een actuele afwisseling van tentoongestelde werken door middel van bijvoorbeeld videoprojecties, ingelijst werk, een digitale kunstgalerie, optredens, enzovoort. Door het met trots tonen en delen van werk, leren leerlingen te presenteren met zelfvertrouwen. Gepresenteerd werk kan leiden tot een gesprek, waardering en een positief-kritische (zelf-)reflectie op het proces en het product.

Wall of Fame: Wij willen een 'wall of fame' van alumni van het Gerrit van der Veen College op school en op de website. Wij denken dat dit leerlingen zal inspireren.

Social media: Via de social media (onze website, Instagram, Facebook) laten de leerlingen hun werk aan de buitenwereld zien. Door het actuele werk van de leerlingen te tonen, maar ook door het zien werken van leerlingen op school (in ateliers, studio's, etc.), is de culturele identiteit van de school zichtbaar, hoorbaar en voelbaar. Via social media kan het werk in een andere context gezien worden en kan de leerling anders naar zijn werk gaan kijken en andere inzichten krijgen. Leerlingen liken en delen de posts van hun eigen werk of dat van een ander. Hierdoor is het niet alleen maar de docent die een leerling complimenteert over zijn of haar werk, maar zijn het ook de leerlingen die elkaar positieve feedback geven. Dat zorgt ervoor dat het maken van en kijken naar kunst een zichtbaar onderdeel is van onze schoolcultuur, niet alleen op school, maar ook daarbuiten.

BOS: De cultuurcoördinatoren houden onder andere via de wekelijkse schoolnieuwsbrief de 'BOS' het personeel op de hoogte van kunst & cultuur op school en in de stad. Zij maken melding van interessante workshops, lezingen, uitjes (bijv. Art Zuid) na-/bijscholing, zaken rondom CJP, uitgaanstips, activiteiten van leerlingen en collega's, en meer.

Plusdocument / Digitaal portfolio: Het plusdocument is een portfolio waarin staat wat de leerling naast de reguliere vakken en buiten school heeft gedaan, heeft geleerd en heeft ontwikkeld. Het is een opsomming van alle succesvolle extra activiteiten die de leerling gedurende zijn/haar schoolcarrière gedaan heeft en het geeft ook aan welke persoonlijke groei de leerling heeft doorgemaakt. In het plusdocument komen alle kunstzinnige en culturele activiteiten te staan. Het Plusdocument wordt uitgereikt bij rapporten en het schooldiploma en is een mooie start voor het maken van een CV. We zullen ook kijken naar de mogelijkheden van een digitaal portfolio, bijvoorbeeld dat van leerpodium. We starten met een pilot in 2021-2022 en willen dat dan verder in de school uitrollen.

Buiten school: Wij willen met onze leerlingen samenwerken met instellingen in de buurt en in de stad. Wij denken aan projecten met buurthuizen, zorginstellingen en met de gemeente. Wij denken aan het 'oppimpen' van openbare ruimtes, het verfraaien van lege, saaie muren en aan optredens voor ouderen.

Vakoverstijgend en interdisciplinair werken

We geven de samenwerking tussen de vakken een nieuwe impuls:

- **Vakoverstijgend/multidisciplinair:** We schenken aandacht aan het ontwikkelen van vakoverstijgende/multidisciplinaire lessen, waarbinnen de leergebieden (vakken) hun eigen identiteit kunnen behouden. Het zou mooi zijn als deze vakoverstijgende lessen in de toekomst een duidelijke plek kunnen krijgen in het reguliere programma van de afzonderlijke vakken. Bijvoorbeeld: bij natuurkunde wordt uitgelegd wat kleur is, bij scheikunde wordt er verf gemaakt en bij beeldend wordt van de gemaakte verf een decorstuk geschilderd voor theater. Een ander voorbeeld: het Atomium in Brussel is het uitgangspunt voor een dans.
- **Vakintegratie/interdisciplinair:** tijdens studiedagen krijgen de vaksecties ontwikkeltijd en -ruimte om samen te werken aan projecten voor de cultuurdagen, aan de hand van het ontwerpmodel 'authentieke kunst' van Emiel Heijnen.⁷ Hierbij zullen drie verschillende leergebieden (vakken) in een projectgroep een project opzetten rond een maatschappelijk/sociaal/globaal thema en lokale vraagstukken, die gecombineerd worden met kunst- en designbronnen. De vakken zullen bij deze manier van denken met elkaar verweven zijn. Bijvoorbeeld: het Atomium in Brussel is een kunstwerk dat natuurkunde en beweging (van moleculen) combineert.
- **Transdisciplinair:** bij het benaderen van complexe problemen gaat het om transdisciplinair werken. Bijvoorbeeld: hoe beweegt een molecuul? Dit mogen leerlingen benaderen vanuit verschillende vakken.

Een vakoverstijgende of interdisciplinaire les geeft leerlingen een dieper en meer samenhangend inzicht in de leerstof. Daarbij kunnen de secties in deze cultuurdagen ook andere onderwerpen aansnijden die niet in het reguliere curriculum aan bod komen. Dit geeft meer ruimte voor uitdaging, persoonlijke inbreng, samenwerking, onderzoek en experiment vanuit de docent en de leerling. Een vakoverstijgende of interdisciplinaire les heeft vaak verschillende (actieve) werkvormen.

⁷ <https://www.lkca.nl/agenda/lkcatelier-authentieke-kunsteducatie-in-de-praktijk/>

De kunstvakken hebben hierin een belangrijke (maar gelijkwaardige) rol. Kunst kan dienen als inspiratiebron voor een thema, als uitdrukkingsmiddel of ter ondersteuning.⁸

Burgerschap/maatschappelijk vorming

Burgerschap is een verplicht onderdeel in het onderwijs. Burgerschap gaat over de manier waarop mensen deelnemen aan de maatschappij en hoe deze wordt vormgegeven. Het brengt leerlingen kennis en (sociale) vaardigheden bij om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving. Aan de orde komen begrippen als gelijkwaardigheid, diversiteit, globalisering, duurzaamheid, democratie en mensenrechten. Veel kunstenaars gebruiken deze thema's. Actuele of sociaal geëngageerde kunst laat verschillende interpretaties zien die stof geeft tot gesprekken en (kritisch) nadenken. Een kunstwerk met een actueel of mondiaal thema kan als uitgangspunt worden genomen voor een les, opdracht of kan worden uitgewerkt in een kunstwerk. Ook op de 'sectiedag' tijdens de cultuurdagen worden deze grote thema's als uitgangspunt genomen.

Nieuwe media en digitale technologie

Door de technologische ontwikkelingen (film, video, fotografie, beeldbewerking, laserprinten, audio, etc.) zijn er andere toepassingsmogelijkheden en nieuwe vormen van kunst ontstaan. We kunnen niet meer om nieuwe (bewegende) beelden en klanken heen. Alles is sneller en complexer geworden. Het is belangrijk dat wij als school meegaan in deze verbreding van technieken, materialen en middelen, zodat we leerlingen meer en andere mogelijkheden kunnen bieden om zich uit te drukken. Dit is tevens een manier om media-uitingen en 'nieuwe kunst' beter te begrijpen en te interpreteren.

Internationalisering

Wij bieden in onze lessentabel de vakken Engels, Frans en Duits aan. Bij deze vakken wordt de taal en de cultuur van het land onderwezen. Het is onze ambitie om leerlingen met meerdere talen en culturen kennis te laten maken. Bijvoorbeeld door naschools andere talen aan te bieden, uitwisselingen met andere scholen te regelen en (online) samenwerkingsverbanden met buitenlandse scholen aan te gaan. Dit past in wereld die steeds internationaler wordt. De organisatie Nuffic kan ons hierbij ondersteunen.

⁸ <https://www.lkca.nl/artikel/kinderen-denken-niet-in-vakken/#:~:text=Maakt%20vakoverstijgend%20onderwijs%20meer%20betekenisvol,ook%20hun%20leermotivat%20te%20vergroten.>

Kunst en cultuur maken, meemaken en betekenis geven

Wij nemen de inhoudelijke lijnen van het herziene landelijk kerncurriculum voor het Voortgezet Onderwijs leergebied kunst & cultuur⁹ als basis:

1: Kunst en cultuur maken en betekenis geven (praktijk): Hierin staat centraal: het experimenteren met (nieuwe) materialen en (nieuwe) middelen, het ontwikkelen van (nieuwe) technieken en (nieuwe) vaardigheden, creëren, vormgeven, (re)produceren en reflecteren op het werk- en leerproces (van eigen en ander werk). Leerlingen leren in een artistieke vorm en op een eigen wijze ervaringen, gevoelens, gedachten en ideeën uit te drukken. Op deze manier wordt betekenis gegeven aan het eigen en andermans werk en kan het werk in een context worden geplaatst. Kijken, luisteren en reflecteren is daarbij zeer belangrijk.

2: Kunst en cultuur meemaken en betekenis geven (theorie): Door het beleven van professionele uitingsvormen van kunst en cultuur, leren leerlingen verschillende uitingen ervaren, onderzoeken, bevragen, analyseren en waarderen. Leerlingen leren zich te verhouden tot kunst en cultuur, reflecteren op hun eigen voorkeuren, denken en zijn en ontdekken dat meningen kunnen variëren. Leerlingen komen in aanraking met kunst- en cultuurhistorische context, de functies van kunst en beleven kunst en erfgoed in de kunstzinnige context binnen en buiten school. Door kunst en cultuur te maken, mee te maken en betekenis te geven, beïnvloedt en versterkt de praktijk de theorie en vice versa en zijn ze in balans.

Cultureel verrijken door verbreding en verdieping

Wij denken leerlingen cultureel te verrijken door binnen het uitgebalanceerde cultuureducatieaanbod onze bouwstenen op te splitsen in verbredende en verdiepende lessen/projecten/evenementen:

Verbreding: Door de nieuwsgierigheid van de leerlingen te prikkelen en hen zoveel mogelijk kennis te laten maken met verschillende vormen, uitingen, materialen en technieken van kunst & cultuur, denken wij dat leerlingen tot betere keuzes kunnen komen en ontdekken wat zij graag doen, welk materiaal ze graag gebruiken en hoe ze te werk willen gaan. Door te snuffelen aan meerdere disciplines denken wij dat leerlingen leren wat hen aanspreekt.

Verdieping: Als een leerling van de verbreding heeft geleerd wat hem/haar aanspreekt, kan hij/zij ervoor kiezen zich in iets (discipline, techniek, etc.) te specialiseren. Zie in het vorige hoofdstuk het kopje 'talentontwikkeling' (pagina 9) en het volgende hoofdstuk 'Bouwstenen - Wat gaan we doen?' (pagina 14)

Bouwstenen – Wat gaan we doen?

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe we onze strategie op de korte en lange termijn concreet vormgeven met onze lessentabel, projecten, evenementen, excursies en bijscholing.

Cultuuronderwijs schoolbreed; van de brugklas tot en met de examenklas

Naast het reguliere onderwijs volgen alle leerlingen gedurende hun hele schoolcarrière structureel kunst- en cultuuronderwijs in verschillende kunstvakken. Ook nemen zij standaard deel aan uiteenlopende culturele projecten en excursies.

Om onze identiteit als cultuurschool meer vorm te geven, hebben wij naast de al bestaande culturele activiteiten, nieuwe, verschillende plannen voor zowel de onder- als de bovenbouw. Een aantal hiervan kunnen in het eerste jaar van dit cultuurplan worden gerealiseerd, andere hebben een ‘aanloop’ van tijd en organisatie nodig.

Hieronder staan onze concrete plannen beschreven. Naast deze specifieke onder- en bovenbouw plannen zijn er projecten en activiteiten die voor alle jaarlagen gelden, zoals:

Cultuurdagen: Alle leerlingen en docenten doen mee aan de cultuurdagen. De cultuurdagen staan in het teken van kunst & cultuur en zijn verspreid over het schooljaar in 3x3 dagen en sluiten een toetsperiode af. Onze ambitie is deze uit te breiden naar 3x5 dagen. Deze (nu nog) drie cultuurdagen zijn ‘per set’ te verdelen in:

- De interdisciplinaire dag
- De CKV-dag
- De sectiedag

De interdisciplinaire dag: Iedere klas leert op de interdisciplinaire dag over een maatschappelijk, mondiaal en/of actueel thema vanuit drie verschillende vakken. In elke docentgroep die een klas begeleidt, is er altijd een kunstdocent, een bètadocent en een

taaldocent of gammadocent. Naar aanleiding van de door de docenten gekozen kunstbronnen die kritische vragen stellen over het maatschappelijke thema, wordt een nieuw interdisciplinair project ontworpen door de docenten en onderzocht en uitgevoerd door de leerlingen. Leerlingen stellen kritische vragen bij het thema en koppelen het aan de hedendaagse (pop-) cultuur en hedendaagse kunst.

De CKV-dag: Het fysiek zien en beleven van en het actief deelnemen aan kunst & cultuur, wordt op deze dag voor de leerlingen meer aangeboden. In overleg met de CKV-docenten wordt er elk jaar een nieuw programma gemaakt voor de hele school.

De sectiedag: Als secties of mentoren aangeven dat zij op deze dag een culturele excursie, les of workshop willen plannen, kijken de cultuurcoördinatoren vervolgens naar de mogelijkheden.

De kunst- en cultuurcommissie: Dit nog op te richten panel bestaat uit een aantal leerlingen en ouders die geïnteresseerd zijn in kunst en cultuur en graag willen meedenken over alles wat de school aanbiedt op dit gebied. Dit panel krijgt een grote rol als jury bij de Stem van Gerrit en de Schoolkrant (eventueel met de algemene leerlingenraad), denkt mee met de ‘Gerrit Galerie’ en schrijft stukjes over kunst en cultuur in de schoolkrant.

De Stem van Gerrit: De bewoners van Amsterdam kunnen een idee voor hun buurt aandragen op de website van hun stadsdeel. Medebewoners kunnen stemmen of zij dit een goed of slecht idee vinden. De plannen met de meeste stemmen worden in behandeling genomen en uitgevoerd. Zo’n platform nemen wij als voorbeeld. Iedereen die met onze school te maken heeft, kan een (kunstzinnig en/of cultureel) idee aandragen en/of een stem uitbrengen. Wij gebruiken hiervoor de naam ‘De Stem van Gerrit’.

De schoolkrant: De schoolkrant is een tijd weggeweest, maar deze willen wij nieuw leven inblazen. De schoolkrant wordt door en voor leerlingen gemaakt door onder anderen de leerlingen uit de kunst- en cultuurcommissie en de leerlingenraad.

De Gerrit Galerie: zie 'Zichtbaarheid' (pagina 9).

Vieringen: Kerst en de diploma-uitreiking zijn twee voorbeelden van belangrijke vieringen waarbij leerlingen van de onder- en bovenbouw samen organiseren, samenwerken en samen vieren. Een wens is om aan het eind van het schooljaar de diploma-uitreiking (klassen H5 en V6), het Gerritfestival (georganiseerd en gespeeld door alle vierdeklassers) en uitvoeringen van de onderbouw en DaMu'ers samen te laten komen op een groot podium.

De verjaardag van Gerrit van der Veen: Op 26 november 1902 werd Gerrit van der Veen geboren. Gerrit van der Veen was een beeldhouwer en een verzetsheld in de Tweede Wereldoorlog. Deze dag willen wij in het teken laten staan van zijn leven en zijn werk.

Nerdmight: Een avond met lezingen en ontdekkingen georganiseerd door docenten uit de secties scheikunde, natuurkunde, biologie en wiskunde waarop de leerling wordt uitgedaagd om dieper op de bètamaterie in te gaan.

Open podium 'Becoming': Gedurende het schooljaar willen wij open podia. Deze avonden staan open voor al diegenen (leerlingen, personeel, ouders, externen) die iets op het podium willen presenteren, zoals liedjes, gedichten, sketches of dans. De voorbereidingen hiervoor worden door de leerlingen (bijv. van de kunst- en cultuurcommissie) zelf gedaan. Ze kunnen zo nodig hulp inroepen bij verschillende medewerkers.

Gerrit Goes: Tijdens 'Gerrit Goes' zamelt de school geld in voor een goed doel door middel van kunstzinnige en culturele activiteiten, sponsoring en een veiling. Het is onze ambitie 'Gerrit Goes' te organiseren tijdens de cultuurdagen.

LOB: Wij willen dat het kunstvakonderwijs wordt opgenomen in het LOB-traject en dat kunstonderwijs meer aandacht krijgt op de beroepenmarkt. We nodigen hiervoor ouders uit die in de kunst en cultuursector werken om voorlichting te geven aan onze leerlingen over

de creatieve en culturele sector. Door deze voorlichting kunnen leerlingen een betere keuze maken en dit zou de doorstroom naar het kunstvakonderwijs eventueel bevorderen.

Gerrit Festival: Het Gerrit Festival willen wij laten organiseren, maken en uitvoeren door de vierdeklassers die 'Gerrituren' hebben. Gezamenlijk werken zij naar een grote productie/musical toe waarin alle kunstdisciplines aan bod komen en presenteren dit aan de hele school. Daarbij is het idee dat ook de leerlingen van de kunst+ klas en de leerlingen die een kunsttalentprogramma volgen, hun kunsten tonen. Het zou heel mooi zijn als dit gekoppeld kan worden met de diploma-uitreiking en uitvoeringen van de brugklassen.

Aanbod cultuuronderwijs in de onderbouw

Lessentabel:¹⁰ In de eerste, tweede en derde klassen volgen de leerlingen de vakken Dans, Muziek, Tekenken, Handvaardigheid en Theater. In de eerste en tweede klassen krijgen zij deze vakken een half jaar, twee lessen per week. Vanaf de derde klas kiezen de leerlingen één kunstvak en bieden we verdieping aan in de lesstof. Naast de kernvakken volgen leerlingen de taal- en cultuurvakken Frans, Duits, Geschiedenis, Aardrijkskunde en Maatschappijleer.

Kunst+ klas: In het schooljaar 2021-2022 start de kunst+ klas in het eerste jaar. Leerlingen die extra creatief-kunstzinnig onderwijs willen volgen, kunnen auditie doen voor de kunst+ klas. De kunst+ klas is bedoeld voor leerlingen die zich al op intensieve wijze ontwikkelen in een bepaalde kunstvorm of dat willen gaan doen. De leerlingen in de kunst+ klas hebben hetzelfde aangepaste rooster als de DAMU-leerlingen. Dit geeft kunst+ leerlingen meer ruimte om op school aan hun eigen kunstontwikkeling te werken. De kunst+ leerlingen hebben een kunstcoach die hen volgt en begeleidt in hun kunstontwikkeling. Het streven is de kunst+ klas door te laten groeien in de hele onderbouw, dus ook voor de tweede en derde klassen.

Reizen en excursies: In de derde klas kiezen leerlingen voor een driedaags survivaalkamp in de Ardennen of een kunstkamp in Zeeland. Leerlingen werken in deze dagen naar een presentatie

¹⁰ Zie bijlage 2 pagina 23

toe samen met docenten en lokale kunstenaars.

Open dagen: Op de Open dagen laat de school zich zien aan potentiële nieuwe leerlingen en hun ouders. Dat is een belangrijk moment om mensen buiten school te laten zien wat we als school doen en hoe we dat doen. Op deze dagen laten vooral de onderbouwleerlingen hun kunsten zien.

Andere culturele bezoeken zijn in de cultuurdagen gepland of worden aangeboden in de reguliere lessen. In het schooljaar worden er diverse structurele en incidentele (samenwerkings-) projecten tussen de kunstvakken en de reguliere vakken georganiseerd.

Aanbod cultuuronderwijs in de bovenbouw

Kunstexamenvakken: In de derde klas kiezen leerlingen hun profiel en vakken voor de bovenbouw. Het Gerrit van der Veen College biedt de kunstexamenvakken KUA, Beeldend, Theater en Muziek aan. Het is onze ambitie het examenvak Dans aan te bieden en vanaf het schooljaar 2022-2023 het voor C&M-leerlingen mogelijk te maken twee kunstexamenvakken te kiezen. Ook ambiëren wij een kunstexamenvak in het profieldeel van alle profielen te plaatsen zodat elke leerling bij ons op school examen zal doen in een kunstvak.

Taal- en cultuurvakken: Naast de kernvakken kunnen leerlingen de taal- en cultuurvakken Frans, Duits, Filosofie, Geschiedenis, Aardrijkskunde en Maatschappijleer volgen.

De Gerrituren: In het vierde leerjaar is de ambitie het 'Gerritvak' aan te bieden. Dit vak bestaat uit meerdere kunstdisciplines en alle vierdeklassers kiezen er daar één van. De inhoud van het Gerritvak is anders dan bij het 'reguliere' kunstvak. Het is veelal projectmatig, thematisch, vakoverstijgend en op samenwerking gericht waarbij de afzonderlijke vakken herkenbaar blijven. In deze 'Gerrituren' kunnen docenten nieuwe/andere technieken aanbieden dan in hun reguliere vak. Ook is het mogelijk kunstenaars van buiten tijdelijk aan te stellen.

Een eerste concept voor de Gerritvakken waaruit leerlingen kiezen, zou kunnen zijn:

- Beeldend, gericht op decor, textiel, audiovisueel en techniek
- Muziek
- Dans
- Theater
- Burgerschap, organisatie en management

Gezamenlijke projecten kunnen zijn:

- Het Gerritfestival, een grote productie/musical waar alle disciplines samenkomen
- Amsterdam Light Art Festival
- Paarse Vrijdag
- Kerstviering
- Aankleding school en bijhouden website

Bij gebleken motivatie en talent voor een bepaalde discipline is in overleg met de vakdocent een wisseling van vak in het profiel mogelijk.

CKV: Alle bovenbouwleerlingen volgen het verplichte vak Culturele Kunstzinnige Vorming. CKV laat leerlingen kennismaken met de professionele wereld van cultuur en kunst door actief deel te nemen aan culturele activiteiten en daarop te reflecteren. In de bovenbouw staat CKV in de lessentabel en heeft het een zeer belangrijke rol in de organisatie van de cultuurdagen en de Gerrituren.

PWS: Het profielwerkstuk (PWS) wordt in het laatste schooljaar geschreven. Gestimuleerd wordt om een PWS te schrijven met een kunstzinnig of cultureel thema. Verder wordt een samenwerking gestimuleerd met een andere cultuurprofielsschool of een cultuurprofielbasisschool. Onderwerpen met een link naar het Rijksmuseum kunnen meedoen aan het Junior Fellowship, een programma van het Rijksmuseum en de NTR dat leerlingen helpt bij het maken van hun PWS. De Breitner Academie biedt onze eindexamenleerlingen

een speciaal programma aan waarin leerlingen in hun ateliers onder begeleiding aan hun PWS kunnen werken.

Buitenlandse reis: In de voorexamenklassen gaan de leerlingen op buitenlandse reis naar onder andere Krakow, Cambridge, Berlijn en Barcelona. Op het programma staan diverse kunstzinnige en culturele bezoeken.

Kunstreis van de kunstvakken: Alle leerlingen die een kunstexamenvak volgen, gaan op een intensieve kunstreis om zich te verdiepen in de praktijk. Leerlingen werken van 's ochtends tot 's avonds aan PTA-werk. Bijvoorbeeld: het vak Beeldend gaat een schoolweek lang aquarelleren in Limburg.

Studio Breitner: Studio Breitner is de kunsttalentklas voor visuele kunst van de Breitner Academie (AHK). Leerlingen uit de bovenbouw maken gedurende 9 of 13 middagen kennis met theorie, (nieuwe) technieken, materialen en actuele vormen van beeldende kunst. Het doel van deze kunsttalentklas is het ontwikkelen van beeldend talent, het leren samenstellen van een portfolio en het bevorderen van de doorstroom naar het HBO. Andere culturele bezoeken zijn in de cultuurdagen gepland of worden aangeboden in de reguliere lessen.

Kunsttalentklas 'Performing Arts' en 'Visual Arts': Het Gerrit van der Veen College wil een (naschoolse) kunsttalentklas ontwikkelen op het gebied van podiumkunsten (theater, dans en muziek) en visuele kunsten (beeldend/digitaal/fotografie/film/textiel en techniek), in samenwerking met onder andere de AHK en musea in Amsterdam. Bovenbouwleerlingen die extra creatief-kunstzinnig onderwijs willen volgen, kunnen hiervoor auditie/toelating doen. De kunsttalentklas is bedoeld voor leerlingen die zich al op intensieve wijze ontwikkelen in een bepaalde kunstvorm of dat willen gaan doen. De kunsttalentklas sluit goed aan op de kunst+ klas in de onderbouw. Gedurende het schooljaar worden er diverse structurele en incidentele samenwerkingsprojecten tussen de kunstvakken en de reguliere vakken georganiseerd.

Aanbod naschoolse cultuureducatie

Om leerlingen en personeel op cultureel en kunstzinnig vlak breder te ontwikkelen en verdieping te geven, bieden wij na schooltijd culturele activiteiten aan. Deze kunnen worden aangeboden door onze docenten, ouders of externe docenten. Voorbeelden zijn: een schoolkoor, een schoolorkest/-band, licht & geluid, streetdance, een boekenclub, een debatclub, Spaans, de schoolkrant, de kunst- en cultuurcommissie, filmen of digitale beeldbewerking.

Daarnaast bieden we Studio Breitner aan voor leerlingen die meer willen leren over beeldende kunst en is er de ambitie om naschoolse kunsttalentklas op te zetten in samenwerking met onder andere de AHK en Amsterdamse musea.

Kunstbende: We stimuleren leerlingen mee te doen aan wedstrijden zoals Kunstbende. Het kunstbende-traject bestaat uit workshops, masterclasses, coaching en een netwerk. De prijs is een optreden op een prestigieus festival.

Blikopeners: Blikopeners zijn jongeren die in het Stedelijk Museum werken om de blik van het publiek en het personeel te openen. Zij denken mee over tentoonstellingen, geven rondleidingen en workshops. School stimuleert jongeren hieraan mee te doen.

Gerrit Antoine awards: een cultuurwedstrijd van de Vereniging CultuurProfielscholen.

Organisatie

In dit hoofdstuk staat wat en wie er nodig is om onze doelen te realiseren.

Organisatiecultuur

De leerling staat centraal. Dit betekent dat onze schoolcultuur gericht moet zijn op de leerling. Om dit cultuurplan te laten slagen, is betrokkenheid, betrouwbaarheid, samenwerking, ambitie, een actieve houding van iedereen en een veilige, plezierige sfeer nodig. We streven naar het hoogst haalbare, we willen ontwikkelen en we staan open voor nieuwe ideeën en initiatieven en durven te experimenteren.¹¹

De taakverdeling binnen de school ziet er globaal zo uit:

Taken	Cultuur-coördinatoren	Directie	Team
Cultuurbeleidsontwikkeling	x	x	x
Ontwikkeling kunsttalentklas	x		
Coördinatie	x	x	
Uitvoering			x
Contact netwerken en culturele en onderwijsinstellingen	x		x
Deskundigheidsbevordering team	x	x	
Aanvragen subsidies	x		
Interne en externe communicatie	x		
Financiële planning	x		
CJP	x		
Financiële verantwoording		x	
Evaluatie	x	x	x

Interne samenwerking

De cultuurcoördinatoren: De cultuurcoördinatoren hebben regelmatig - soms wekelijks - maar in elk geval één keer in de vijf weken - overleg met de schoolleiding over de praktische invulling en uitvoering van het cultuurplan. De cultuurcoördinatoren zullen overleg plegen over de invulling en uitvoering van de kunst- en cultuurplannen met verschillende teams, collega's en ouders. De cultuurcoördinatoren willen in samenwerking met de kunst- en cultuurcommissie een kunst- en cultuurbrief uitbrengen voor leerlingen en ouders. Hierin staan dan de culturele hoogtepunten per periode van dingen die op school zijn gedaan maar ook tips voor wat er in de buurt, stad en land gebeurt.

De schoolleiding: De cultuurcoördinatoren hebben regelmatig, maar in elk geval één keer per vijf weken, overleg met de schoolleiding over de praktische invulling en uitvoering van het cultuurplan. De schoolleiding ziet de cultuurcoördinatoren als de verantwoordelijke experts en de katrekkers. De schoolleiders faciliteren, maken mogelijk, stellen vragen ter verduidelijking of verheldering en denken mee over hoe de hele school mee te krijgen in de ontwikkeling en de plannen. De schoolleiders geven het speelveld waarbinnen de cultuurcoördinatoren de ruimte en het mandaat krijgen. Vanuit de schoolleiding is de rector ook de contactpersoon voor de VCPS. Hij is tevens bestuurslid van de Stichting DAMU en projectdirecteur van het Creatief College Amsterdam.

De secties en de docenten: De secties en de docenten hebben een grote, belangrijke rol bij de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van alle projecten en excursies. In 2020 hebben we geïnventariseerd wat iedere sectie op het gebied van kunst en cultuur doet. Creatieve werkvormen en culturele onderwerpen worden bij sommige vakken al ingezet. Dit stimuleren wij en docenten wordt gevraagd vakoverstijgend en interdisciplinair te werken tijdens cultuurdagen en te begeleiden bij culturele evenementen en excursies. Een onderzoekende en ondernemende houding is daarbij belangrijk.

¹¹ Kernwaarde Ambitie

Voor docenten worden er studiedagen georganiseerd waarop ze geïnformeerd en bijgeschoold worden en de tijd krijgen om samen met andere secties lessen en projecten te ontwikkelen. Docenten worden gestimuleerd om bijscholing te volgen, bijvoorbeeld cursussen van de Breitner Academie die over vakoverstijgend en interdisciplinair werken gaan.

Vanuit de opleidingsschool De Dam bieden wij studenten van de opleidingen van de AHK een stageplek aan. Zij hebben een vernieuwende blik op het kunstonderwijs en hebben ervaring met de nieuwste methodes.

Het ondersteunend personeel: Het ondersteunend personeel is belangrijk voor het (mede) begeleiden, uitvoeren en ondersteunen van projecten.

Leerlingen: Wij willen dat leerlingen meer betrokken worden en zijn bij kunst & cultuur op school door middel van de 'Stem van Gerrit' en het oprichten van een kunst- en cultuurcommissie. Daarbij stimuleren we eigenaarschap (zelf onderzoeken, bedenken, organiseren en uitvoeren) in verschillende projecten.

Ouders: Ouderparticipatie vinden wij belangrijk. Ouders kunnen advies uitbrengen in de MR en in de ouderraad. Als ouders ideeën hebben, kunnen zij altijd contact opnemen met de cultuurcoördinatoren. Het zou leuk zijn als ouders ook kunnen deelnemen aan projecten door bijvoorbeeld zelf een (naschoolse of cultuurdag-) workshop te geven en mee te gaan met excursies.

Externe samenwerking

We streven naar een structurele samenwerking met andere onderwijsinstellingen, culturele instellingen, de buurt, de stad, het land en de wereld. In het schooljaar 2020-2021 zijn wij begonnen met het opbouwen van een samenwerkingsnetwerk (met o.a. Mocca en NowHere) en wij breiden dit uit. In bijlage 3 (pagina 24) vindt u een lijst met samenwerkingspartners per

kunstdiscipline met wie wij samenwerken of willen samenwerken. In bijlage 4 (pagina 24) vindt u een lijst met festivals waaraan wij onze cultuurdagen zouden kunnen koppelen.

Voorzieningen

De wens is om meer en beter uitgeruste kunstlokalen te hebben en gebruik te kunnen maken van meer en ander materiaal en gereedschap, bijvoorbeeld om meer te werken met nieuwe media en digitale technologie.

Financiën en actieplannen

De cultuurcoördinatoren overleggen ieder jaar met de directie de financiële planning. De directie is hiervoor eindverantwoordelijk. Wij beschrijven onze actieplannen per jaar. In bijlage 5 en 6 (pagina 25 en 26) staan de actieplannen voor resp. 2020-2021 en 2021-2022 beschreven.

Evaluatie

Elk schooljaar wordt door de schoolleiding en de cultuurcoördinatoren (en door VCPS) een aantal keer bekeken of de plannen volgens het cultuurplan nog worden gevolgd, hoe de kwaliteit ervan is, of de doelen zijn behaald, of het een succes was, of er iets aangepast moet worden en of we er het volgend schooljaar mee doorgaan. Bij de evaluatie van het cultuurplan willen wij ook de nog op te richten kunst- en cultuurcommissie betrekken.

Bij grote projecten vragen de cultuurcoördinatoren leerlingen, ouders, docenten en externe partners om feedback om projecten te verbeteren. Na elk cultureel bezoek, workshop, enzovoorts, wordt de kwaliteit van de activiteit door de docent geëvalueerd door middel van een door de cultuurcoördinator gestuurd evaluatieformulier. Op deze manier kunnen wij elk schooljaar een kwalitatief aanbod aanbieden. Verslagen van de evaluaties worden eind van het schooljaar in het cultuurplan opgenomen.

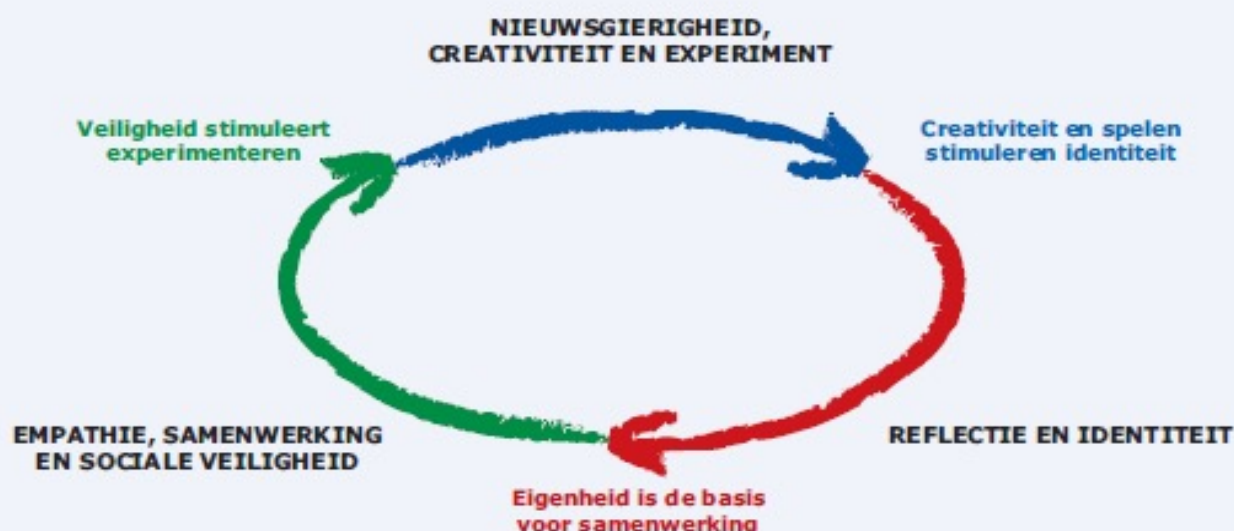
Contact

Wij hopen met ons nieuwe Cultuurplan een helder beeld te hebben geschetst van onze ambities voor de komende jaren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de cultuurcoördinatoren van het Gerrit van der Veen College: cultuurcoordinator@gerritvdveen.nl

Gerrit van der Veen College
Gerrit van der Veenstraat 99
1077 DT Amsterdam
Tel: 020 6799905
internet: www.gerritvdveen.nl
e-mail: info@gerritvdveen.nl

CULTUUREDUCATIE, EEN MANIFEST

De CultuurprofielScholen, hoe verschillend ook qua karakter en samenstelling, delen de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de culturele, sociaal-emotionele, intellectuele en sensorische ontwikkeling van (jonge) mensen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

De CultuurprofielScholen vinden het daarom van essentieel belang dat kinderen en jongeren tijdens hun schoolloopbaan intensief en stelselmatig in aanraking worden gebracht met cultuur en zich oefenen in de kunsten.

Deze essentie raakt aan de kern van goed onderwijs, namelijk dat de school haar leerlingen een omgeving biedt waarin zij hun talenten en hun sociale en intellectuele vaardigheden optimaal kunnen ontwikkelen.

De pedagogische kracht van kunst- en cultuuronderwijs straalt uit in alle vakken, domeinen en/of leergebieden van de school. Dat gebeurt bij voorkeur in thematische, methodische en didactische samenhang.

Genoemde overtuiging (kernwaarde) wortelt in een aantal kunstintrinsieke en een aantal basale pedagogische waarden die het domein van kunst en cultuur kenmerken:

KUNSTINTRINSIEKE WAARDEN

- Creatie en talentontwikkeling;
- Schoonheidsbeleving en smaakontwikkeling;
- Kennisontwikkeling.

BASALE WAARDEN

- Nieuwsgierigheid, creativiteit en experiment;
Basis voor innovatie, zelfvertrouwen, flexibiliteit in denken en handelen, en succesvol leren.
- Reflectie en identiteit;
Basis voor psychologische stabiliteit, trots, integratie en succesvol leren.
- Empathie, samenwerking en sociale veiligheid;
Basis voor respect voor en vertrouwen in anderen en succesvol leren.

Bij de basale waarden gaat het om een reeks basisvermogens (life skills) die onderling een sterke functionele samenhang vertonen. Iedere groep legt de basis voor de andere. Alle drie de groepen dragen op een fundamenteel niveau bij aan leren voor maatschappelijk succes.

VOORWAARDEN

Genoemde waarden floreren bij een didactiek die is gericht op een onderzoekende en ondernemende houding van leerlingen en docenten, tegenover zichzelf, elkaar en hun omgeving. Experiment en onderzoek brengen hen op onbekend terrein waar zij nieuwe ervaringen opdoen. Dit vergt een open communicatie en een vrije uitwisseling van ideeën. Alle betrokkenen zijn daarom verantwoordelijk voor een (leer)omgeving gebaseerd op respect voor ieders individuele kwaliteiten en vermogens, de ontwikkeling en uitingen daarvan.

Dit manifest staat open voor discussie en de Vereniging CultuurProfielScholen nodigt eenieder uit te reageren.

Bijlage 2. Lessentabel 2021-2022

Vak	g1hv	1damu	g1K+	g1v	g2h	g2v	g2hvd	g3h	g3v	g3hvd	g4h	g4v	g5h	g5v	g6v
ne	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3
fa	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3
du					3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3
en	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
gs	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3
ak	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	3	2	3	3	3
bi	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	4	3	3
ec								1	1	1	3	3	4	3	4
wi	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3					
wa											3	3	3	3	4
wb											3	4	4	4	4
wc												4		4	3
ns					2	2	2								
na								2	2	2	3	3	3	3	3
sk								2	2	2	3	3	3	3	3
fi											3	3	3	3	3
ml											2	2			
ckv	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		1	1		2	2			
lo	4		2	4	2	2		2	2		2	2	2	2	2
lv	2		1	1	1	1		1	1						
te	1			1	1	1		2	2						
ha	1		1	1	1	1		2	2						
bv		1	1												
mu	1			1	1	1		2	2						
da	1		2	1	1	1		2	2						
ta	1		1	1	1	1		2	2						
kubv											4	4	2	2	2
kudr											4	4	2	2	2
kumu											4	3	2	3	2
kua											1	1	2	1	2
cam					2	2		2	2		2	2	2	2	
men	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kv			2												
podl		1	1												
rt3f											1		1		
enx	1			1	1	1									

Bijlage 3. Culturele samenwerkingspartners

Visueel	Dans	Theater	Muziek	Erfgood	Literatuur & Poëzie	Maatschappelijk	divers
*AHK: Breithner Academie, Filmacademie, Bouwkunst *FOAM *Rietveld Academie *De Waag *Rijksmuseum *Stedelijk museum *Van Gogh museum *Art Zuid *MK24 *TU Delft *UVA/VU/LEIDEN	*AHK: NBA, 5 O'clock, docent dans *LMIPA	*AHK: Toneel-academie, Klein-kunst *Toneelmakerij *De Krakeling *Frascati *Marci Panis *Docent Theater *Theaterweten-schappen UVA *ITA	*Conservatorium van Amsterdam *Concertgebouw *Muziekschool A'dam *ASLAN *Muziekweten-schappen UVA	*AHK: Bouwkunst *Museum het Schip	*Column-festival	*Tweede kamer *Debatteren *Anne Frank Stichting *4/5 mei commitee	*Mocca *NDSM *NOWHERE *NEMO *Pakhuis De Zwijger *Museum Nxt

Bijlage 4. Culturele festivals

Januari	SandSculpture Festival
Februari	Flamenco biennale
Maart	Chinees nieuwjaar
April	Chocolade festival
Mei	Boekenweek
Juni	Kaboom, animatie festival
Juli	tulpfestival
Augustus	tuinoperafestival
September	Art zuid
Oktober	Vondelpark festival
November	Holland festival
December	julidans

Bijlage 5. Actieplannen voor het schooljaar 2020-2021

Wat	Wie	Wanneer	Hoe	Dekking	Behaald	Evaluatie
Cultuurplan 2021-2025	Cultuurcoördinatoren en schoolleiding	1e concept 1 april 2021, eind schooljaar definitieve versie		FTE	ja	
Studiedag 'interdisciplinaire workshops' voor de cultuurdagen voor het personeel, 13 april en 27 mei	*Organisatie, coördinatie en subsidie aanvraag door de cultuurcoördinatoren *Presentatie cultuurcoördinatoren, schoolleiding en externe expert *start ontwikkeling interdisciplinaire lessen door docenten	13 april 27 mei	Via Teams en op school	Subsidie Woltjer Stichting	Ja	Ging goed en er werd over het algemeen positief erop gereageerd. Een aantal docenten was afwezig.
PWS met een kunstzinnig of cultureel thema promoten bij de leerlingen	Cultuurcoördinatoren	2-9 april	Promotiefilmpje via Teams en mail naar leerlingen, mentoren, kunstvakdocenten	FTE	Ja	Volgend schooljaar eerder en beter promoten
Kennismaken VCPs, Mocca, cultuurprofiel (basis)scholen	Cultuurcoördinatoren	Hele jaar	Via Teams, mail, bezoek	FTE	Deels	Nog niet met iedereen kennisgemaakt
Cultuurdagen	Cultuurcoördinatoren bedenken en ontwikkelen de cultuurdagen samen met de CKV-docenten en de secties	Voorjaar/zomer		FTE		Deels
Gelijk aantal uren kunstvakken in de onderbouw	Cultuurcoördinatoren en schoolleiding	Per schooljaar 2021-2022			Ja	
Start 'Studio Breitner' voor bovenbouwleerlingen	*Organisatie door de cultuurcoördinatoren * Begeleiding door de Beeldend docenten	6,13 en 20 april	Op de Breitner Academie	FTE	ja	Leerlingen en docenten waren enthousiast. We gaan er komend schooljaar mee door.
Voorstel mogelijkheid voor het kiezen van een 2e kunstexamenvak in het C&M-profiel	Cultuurcoördinatoren, decanen en schoolleiding aan de MR	februari	De SL legt dit voor aan de MR Decanen sturen enquête	FTE	ja	
Voorstel kunstreis binnen de kunstexamenvakken	Cultuurcoördinatoren stellen dit voor aan de kunstvakdocenten	25 maart	Per mail en in gesprek	FTE	ja	Nogmaals bespreken met de secties en concrete plannen maken
Voorstel Stem van Gerrit en de Kunst- en Cultuurcommissie	Cultuurcoördinatoren en docenten burgerschap/maatschappijleer	Winter/lente		FTE	Voorstel wel, organisatie en uitvoering niet	Lisanne Kapteijn heeft al een groep belangstellende leerlingen. Hoe komen we aan deze namen?
Inventarisatie en peiling culturele activiteiten en evenementen bij de secties	Cultuurcoördinatoren	herfst		FTE	Ja, maar niet veel respons	Nogmaals informeren bij de secties
Kunst+ Klas	Teamleider onderbouw, Cultuurcoördinatoren denken mee	winter		FTE	ja	Het is belangrijk dat er een programma in de BB komt dat de kunst+ klas opvolgt
Cultuurnieuws in de wekelijkse nieuwsbrief 'de BOS'	Cultuurcoördinatoren	Hele jaar, elke week	Per mail	FTE	ja	Zo doorgaan
Blikopeners Stedelijk Museum	Cultuurcoördinatoren informeren naar de mogelijkheid voor nieuwe jongeren per september. Als dit doorgaat, dit bekend maken bij de leerlingen	zomer	Per mail, 6 juni	FTE	ja	
Oriënteren voor het ontwikkelen van de kunsttalentklas	Cultuurcoördinatoren nemen contact op met onderwijsinstellingen en culturele instellingen	zomer	Deels; gesprekken in juni met de Breitner academie	FTE	deels	

Bijlage 6. Actieplannen voor het schooljaar 2021-2022

Wat	Wie	Wanneer	Hoe	Dekking
Visitatie VCPS	Cultuurcoördinatoren en schoolleiding ontvangen het comité van de VCPS	2 november		FTE
Doorlopende leerlijn doelen schrijven	Cultuurcoördinatoren			
Voorstel mogelijkheid voor het kiezen van een 2e kunstexamenvak in het C&M-profiel	Cultuurcoördinatoren en schoolleiding aan de MR en roostermaker	herfst		FTE
'Studio Breitner' voor bovenbouwleerlingen	Cultuurcoördinatoren organiseren dit met de Breitner Academie.	15 dinsdagmiddagen	Op de Breitner Academie	
Organisatie Cultuurdagen	Cultuurcoördinatoren, secties, docenten, ouders	November, maart en juni/juli		CJP, etc.
Contact opnemen met externe contacten	Cultuurcoördinatoren en SL			
Regelen 2e kunstexamenvak C&M-profiel	Cultuurcoördinatoren, decanen en SL			
Naschools aanbod (schoolkrant, nerdnight, becoming, gerrit goes, workshops, etc)	Cultuurcoördinatoren, docenten, SL			
3e jaars kunstkeuzevak Dans invoeren	Cultuurcoördinatoren, dansdocent, SL			
Keuzevak Dans (met het oog op vak Dans als examenvak)	Cultuurcoördinatoren, dansdocent, SL			
Stem van Gerrit en Kunstcultuurcommissie opzetten	Cultuurcoördinatoren, maatschappijleerdocenten, mentoren			
Leerpodium / Plusdocument	Cultuurcoördinatoren, ICT-collega's en SL			
Zichtbaarheid kunst + wall of fame op school en op de website, insta, FB, etc.	Cultuurcoördinatoren, docenten			
Inventarisatie en organisatie vieringen	Cultuurcoördinatoren, docenten			
LOB	Cultuurcoördinatoren en decanen			
PWS	Cultuurcoördinatoren, Breitner, mentoren, docenten en Manon vd Garde			
Kunsttalentklassen verder ontwikkelen	Cultuurcoördinatoren, SL en externen			
Publicatie blikopeners, kunstbende, Gerrit Antoine Awards	Cultuurcoördinatoren			